

REJSER

04/08/2023 KL. 20:00 | FOR ABONNENTER

Her er fem vilde ceremonier, som det er værd at rejse efter i Afrika

Stavkamp, gravdans, tyrespring, sufi-trancedans og et besøg hos en hemmelig djævletilbedende sekt. Man skal en tur til Afrika for at opleve nogle af verdens mest dramatiske og særprægede ceremonier.

DEL

GIV

GEM PÅ LÆSELISTE

Poro fra fodfolket ved den offentlige ceremoni. Foto: Jakob Øster

JAKOB ØSTER

I Afrika findes der ca. 3.000 forskellige stammer, der taler mere end 2.000 slags forskelligartede sprog.

Befolkningerne på verdens næststørste kontinent har gennem tiden været præget af voldsomme omvæltninger. Nogle stammer er helt uddøde, mens andre enten har slået sig sammen eller er blevet splittet op i mindre grupper, bl.a. som følge af koloniseringen.

Heldigvis er der fortsat mulighed for at opleve flere af stammerne, deres ceremonier og overgangsritualer. Nogle handler om at gå fra at være dreng til at være mand, andre handler om at finde sin udkårne, men der er også ceremonier, hvor man nedkalder forbandelser over andre eller søger at åbne en indre ro via trancedans.

Poro-ceremoni i Elfenbenskysten

Poro-folket er et hemmeligt broderskab, der kun holder til i Elfenbenskysten, Liberia, Guinea og Sierra Leone. I Elfenbenskysten bor de i en hellig skov og viser sig – ifølge dem selv – kun offentligt hvert syvende år, når et nyt kuld teenagedrenge optages i fællesskabet, og de ved denne lejlighed holder en stor fest.

Poro-folket er et hemmeligt broderskab, der kun holder til i Elfenbenskysten, Liberia, Guinea og Sierra Leone. Foto: Jakob Øster

Poroerne tilbeder djævlén og er kendt for at nedkalde tabu og forbandelser over folk fra de omkringliggende samfund. Der er forskellige gradueringer af Poroerne: fodfolket, krigere, fetichpræster og djævlén. Poro-djævlén adresserer nogle gange udvalgte stammebrødre gennem et træror kaldet en *bull-roarer* – han viser sig dog kun sjældent offentligt, og mange af de menige sektmedlemmer har aldrig set ham

Lederen, formentlig en fetichpræst eller Poro-djævlén, bærer en lang kutte, en uhyggelig maske og går foran en kærre med et bål.

Stavkamp hos Mursi-folket i Etiopien

Mursi-folket holder til i Mago-nationalparken i Omo-dalen i Etiopien. De er især kendt for, at stammens kvinder indsætter plader af træ eller ler i deres underlæber. Kvinderne laver desuden mad og passer børn, mens mændene er hyrder.

Mursi-folket afholder ceremonier ved særlige lejligheder som bryllupper, navngivning og den såkaldte halsveneceremoni. Det får ud på, at en tyr skydes i halsen med bue og pil, hvorefter der tappes et par liter blod fra tyren, som udvalgte medlemmer af stammen drikker. Få gange om året afholdes desuden den såkaldte *donga* som er en særlig stavkampsceremoni.

Unge krigere med spidse stave gør sig klar til at kæmpe. Foto: Jakob Øster

Her dyster unge mænd med spidse stave om at vælge først blandt stammens kvinder, når de skal have sig en kone. Forud for stavkampen smører de unge mænd sig ind i kolort, fordi de efter sigende »godt kan lide at lugte af ko«.

Donga-ceremonien har den etiopiske regering gjort ulovlig, da de finder den barbarisk, og derfor er information om hvor og hvornår den afholdes meget svært tilgængelig. Ved at spørge om vej i nogle Mursi-landsbyer, kan det imidlertid lykkes at finde frem.

Tyrespring hos Hamer-folket i Etiopien

I Omo-dalen i Etiopien lever flere oprindelige stammefolk end noget andet sted på kloden. Foruden Mursi-folket bor bl.a. også Hamer-folket her. Hamer-folket er kendt for deres tyresprings-ceremonier. Som overgangsritual skal en ung mand løbe flere gange hen over adskillige tyre stillet op på række for derved at få lov at træde ind i de voksnes rækker.

Forinden har stammens kvinder frivilligt fået pisket deres rygge til blods for at vise opofrelse for dagens konfirmand og dermed øge deres chancer for, at han vælger en af dem til brud. Klarer den unge mand udfordringen, bliver han *maza* – udlært – og kan frit vælge blandt stammens kvinder. Klarer han den imidlertid ikke, må han vente til året efter for at prøve igen.

Dagens konfirmand i spring over otte tyrerygge. Foto: Jakob Øster

Trancedans i Sudan

Hver fredag afholdes muslimsk sufi-trancedans på den muslimske Hamad Al Neel-kirkegård i Omdurman-distriktet i den vestlige del af Sudans hovedstad Khartoum.

Under ceremonien kan man blandt andet opleve bedende med rastafarihår klædt i Sudans røde og grønne nationalfarver. Barfodede *dervisher* (personer af religiøs overbevisning, som lever asketisk og frivilligt tilføjer sig selv smerte) iført kludetæpper af sammensyede stofrester træder fra tid til anden ind i centrum af forsamlingen.

Gæstfrie lokaleinviterer med til trancedans. Foto: Jakob Øster

Det vigtigste ritual er, når dervisherne snurrer. Mens tilskuere slår på tromme og synger »la Illaha Illallah«, forfølger dervisherne målet om at opnå indre ro og rense sjælen ved at dreje rundt og rundt, som var de besatte. Flere af dem kolliderer udmattede på jorden, når ritualet er tilendebragt.

Man kender også dervisherne fra sufismen, som udspringer af Mevlanas kult i Konya i Tyrkiet.

Der er flere veje at nå til Khartoum på, bl.a. med offentlig transport fra Kairo i Egypten.

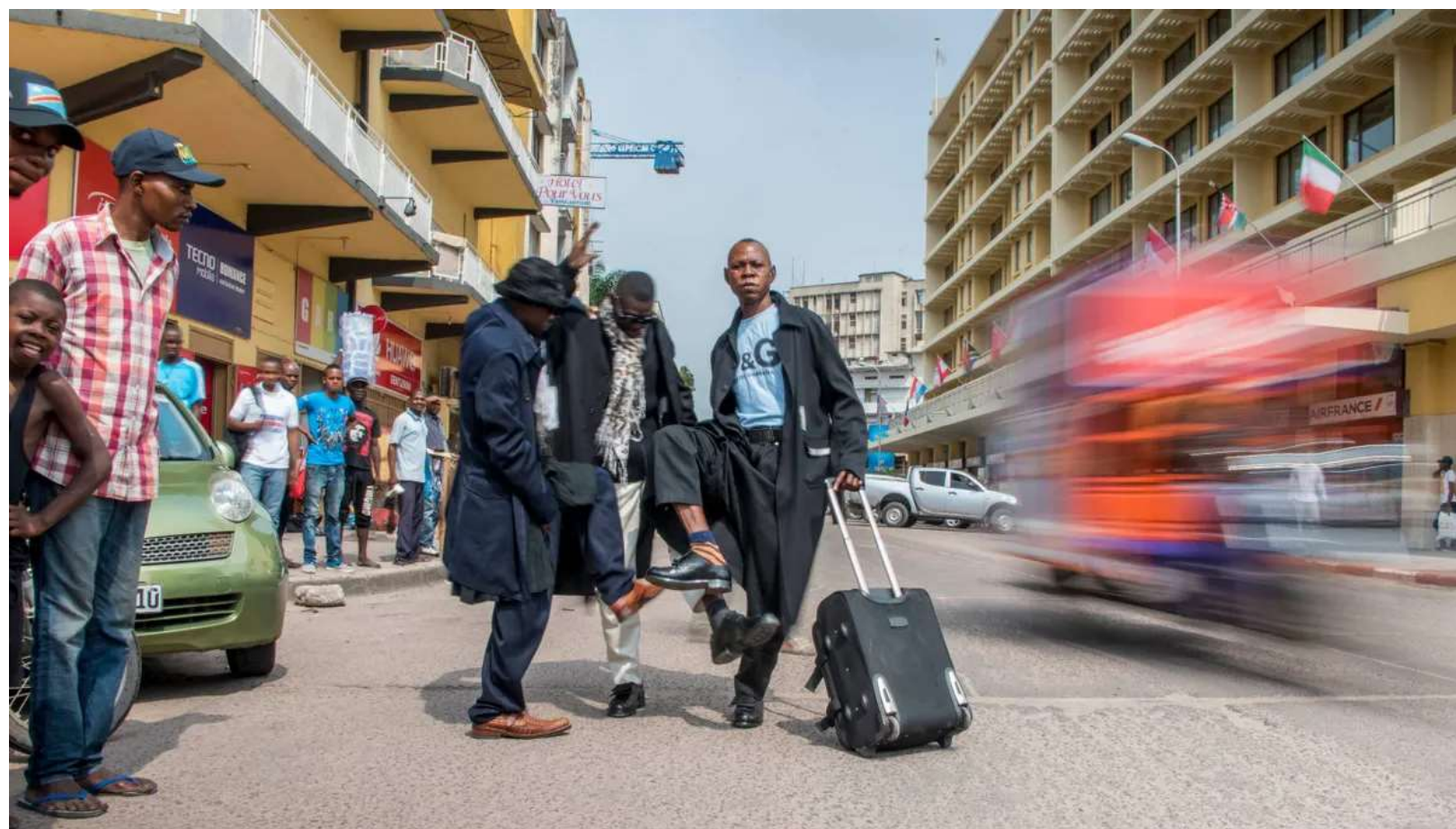
Hos levemændene i DR Congo

Kun i hovedstæderne Kinshasa og Brazzaville finder man de særprægede dandyer fra slummen, der kalder sig sapeurs. Disse to byer ligger kun adskilt af Congo-floden og udgør hovedstæderne i henholdsvis DR Congo og Republikken Congo.

Betegnelsen *sapeurs* er en fransk forkortelse, der omtrent kan oversættes til »de elegante menneskers selskab«. Selv om mange af bevægelsens medlemmer til dagligt bor i slummen, har de erhvervet sig aflagt vestligt mærkevare, som de stolte poserer med rundt omkring på gader og stræder.

Velklædte levemænd på kirkegården i Gombé. Foto: Jakob Øster

Privat fotoshoot med tre flamboyante dandyer. Foto: Jakob Øster

Én gang om året, på bevægelsens stifters dødsdag, mødes de på Gombé-kirkegården, hvor stifteren ligger begravet og danser ceremonielt på hans grav. Samme dag er der lange processioner af levemænd, som på lange rækker promenerer og fester i gaderne rundt omkring i den afrikanske storby.

ARTIKLENS EMNER

[REJSER](#)

FØLG

[SE DE EMNER, DU FØLGER](#)